

Aan: Minister van Asiel & Migratie en Minister van Volksgezondheid, Welzijn & Sport

Betreft: Novelle – impact strafbaarstelling op het leven in de stad

Nijmegen, 26 september 2025

Geachte minister,

De novelle beschermt hulpverleners voor strafbaarstelling maar niet mensen zonder geldige verblijfspapieren zelf. Dit zal in het dagelijkse leven van veel mensen en hun omgeving kwalijke gevolgen hebben.

Stichting Gast begeleidt al 25 jaar mensen zonder geldige verblijfspapieren in Nijmegen richting een duurzame toekomst. Voor de mensen zonder geldige verblijfspapieren betekent dit een veilige plek om te verblijven, noodzakelijke basisrechten als medische zorg, en persoonlijke medemenselijkheid van vele betrokken Nijmegenaren. Voor de stad Nijmegen betekent dit dat onmenselijke situaties op straat, uitbuiting en overlevingscriminaliteit voorkomen wordt. Wij zien de afgelopen maanden dat mensen zich door de aankondiging van de Asielnoodmaatregelenwet terug trekken. Zij durven minder om hulp te vragen, ervaren hoog oplopende stress waardoor zij minder goed na kunnen denken en handelen richting een toekomstperspectief.

De nieuwe wetgeving heeft dus een averechts effect.

Met deze wet normaliseert u uitsluiting van mensen uit de samenleving nog meer dan al het geval is. Dit heeft negatief effect op de samenleving.

Meer mensen zullen op straat belanden en te laat medische zorg opzoeken en krijgen. Slachtoffers van uitbuiting of andere strafbare feiten durven zich minder te melden bij politie of hulpverleners, waardoor rechtshandhaving en vertrouwensrelaties worden ondermijnd en opsporing bemoeilijkt. Strafbaarstelling vergroot bovendien de kwetsbaarheid: een steeds grotere groep wordt gedwongen om in de schaduw van de samenleving te overleven, vaak in onveilige of uitbuitende omstandigheden. Tegelijkertijd neemt de druk op de leefbaarheid in gemeenten toe doordat een groeiend aandeel van deze groep noodgedwongen op straat terechtkomt. De kosten zullen stijgen, niet dalen.

Het strafbaar stellen van mensen zonder verblijfspapieren bedreigt de meest kwetsbare groepen, stimuleert uitbuitingscriminaliteit, ondermijnt veiligheid en openbare orde en vergroot maatschappelijke spanningen.

Ook overige onderdelen van de asielwetten zijn ondermijnend, kosten de samenleving veel geld, creëren maatschappelijke onrust, hebben geen aantoonbaar effect op het aantal mensen dat asiel aanvraagt en ze zullen leiden tot meer personen zonder geldige verblijfspapieren.

Neem deze wet niet aan!

Met vriendelijke groet,
Charlotte van Tuyl